

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 01.07.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

17 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu 2025 Yılı Türkiye Raporu kabul edilmiştir. Raporun Çerçeve başlığında;
AB ve Türkiye, 23 Kasım 2023 tarihli AB-Türkiye ilişkileri hakkında Ortak Bildirim'de yer alan tavsiyeler ve ilgili AB Zirvesi Sonuçları doğrultusunda, karşılıklı çıkar alanlarında yeniden işbirliği sürecini devam ettirmektedir. Söz konusu Zirve Sonuçlarında ortaya konulan koşullara tabi olmak kaydıyla AB, Türkiye ile kademeli, orantılı ve geri çevrilebilir şekilde yapıcı bir işbirliği tesis ederken ortak çıkar alanlarında yüksek düzeyde angajman devam etmiştir.
Türkiye ile yürütülen katılım müzakereleri, Aralık 2024 tarihli Konsey Sonuçlarında da tekrar edildiği üzere, 2018'den bu yana durma noktasındadır. AB'nin, demokratik standartlar, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve temel haklara saygının giderek kötüleşmesiyle ilgili ciddi endişeleri giderilmemiştir. 2025'in başından bu yana seçilmiş yetkililer, muhalif figürler, siyasi aktivistler, sivil toplum ve iş dünyası temsilcileri, gazeteciler ve diğer kişilere yönelik tutuklamalar ve suçlamalar, Türkiye'nin demokratik geleneğine bağlılığının giderek daha fazla sorgulanmasına yol açmış ve yargı bağımsızlığı konusundaki endişeleri derinleştirmiştir.", ifadelerine yer verilmiş ve ilerleme fasılları çerçevesinde ülkemizin durumu değerlendirilmiştir. Ekonomik açıdan ise Türkiye, 2024'te 210 milyar avroya ulaşan rekor ticaret hacmiyle AB'nin beşinci büyük ticaret ortağı olmaya devam etmiştir. Türkiye aynı zamanda giderek daha aktif ve çok katmanlı bir dış politika ortaya koymuştur. Artan jeopolitik sınamalar, özellikle Suriye, Ukrayna, Gazze ve Güney Kafkasya'daki gelişmelerle bağlantılı olarak, Türkiye'nin stratejik bölgesel rolünü daha da belirginleştirmiştir.

Söz konusu Raporda dış ilişkilere Fasıl 26: Eğitim ve Kültür başlığında tespit edilen bulgular ile söz konusu fasıla ilişkin raporun çeşitli yerlerinde geçen kısımlarla ilgili Komisyonun yerine getirilmeyen önceki raporda yer alan tavsiyelerin hala geçerliliğini koruduğu ve gelecek yıl atılması gereken adımlara yer verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Raporda; "Türkiye, eğitim ve kültür konusunda orta düzeyde hazırlıklıdır. Raporlama döneminde, özellikle mesleki eğitim ve ulusal yeterlilik sistemleri konusunda bazı ilerlemeler kaydedilmiştir. Komisyonun geçen yılki tavsiyelerinin

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

46543

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

yalnızca bir kısmı yerine getirilmiştir ve bu nedenle söz konusu tavsiyeler hâlâ geçerlidir.”, şeklinde bulgulara yer verilmiş ve “Gelecek yıl, Türkiye’nin özellikle: 2005 UNESCO Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi’nin uygulanmasına yönelik adımlar atmaya devam etmesi gerekmektedir.”, tavsiye kararına ilişkin bir çalışmanız var mıdır?

2. “Kültür alanında, merkezi ve yerel düzeyde kültürel faaliyetlere önemli kaynaklar ayrılmış olmasına rağmen, hâlâ sistematik, tutarlı ve sürdürülebilir kültür politikalarının geliştirilmesinin önünde engeller bulunmaktadır. Türkiye’deki kültür politikası merkezîyetçi olmaya devam etmekte ve bağımsız paydaşlara ve eleştirel ifadeye sınırlı bir alan tanınmaktadır.”, söz konusu bulgu tarafınızca değerlendirilmiş midir? Bu husustaki yaklaşımınız nedir?
3. “Kültür ve Turizm Bakanlığı, devletin öncülüğündeki büyük çaplı etkinlikleri teşvik etmeye devam ederken, şeffaf katılım ve kültürel çeşitlilik genellikle göz ardı edilmektedir. Bakanlık tarafından yönetilen merkezi bütçenin payının %0,36’dan az olması, kültürün ulusal öncelikler arasında marjinal bir yeri olduğunu göstermektedir.”, bütçe içindeki payı artırma ve şeffaf katılım ve kültürel çeşitlilik noktasında ne tür çalışmalar yapılması planlanmaktadır?
4. “Türkiye’deki birçok büyükşehir belediyesi, kültürel erişimi, yerel kimliği ve sivil katılımı iyileştirmek amacıyla, edebiyat, sahne sanatları ve katılımcı miras girişimlerinin desteklenmesinde giderek daha fazla yer almaktadır. Raporlama döneminde, kültürel etkinliklere yönelik siyasi müdahaleler ve keyfi yasaklar devam etmiştir. Türkiye, Yaratıcı Avrupa programına katılmamaktadır.”, ‘yaratıcı Avrupa programına katılmama gerekçesi nedir? Bu hususta bir çalışma yapılacak mıdır?
5. “Roman Vatandaşlara Yönelik 2023-2030 Strateji Belgesi ve Eylem Planı uygulanmaktadır. Doğrudan ayrımcılık ve önyargıların giderilmesine yönelik somut tedbirlerin alınması gerekmektedir. Barınma, istihdam ve eğitimdeki yüksek düzeydeki eşitsizlikler, marjinalleştirmenin ve sosyal dışlamanın devam etmesine yol açmaktadır. Roman çocukların eğitim sistemine entegre olmaları, çocuk işçiliğinin ve erken yaşta evliliğin ortadan kaldırılmasına katkıda bulunacaktır. Roman çocuklara zihinsel engel veya öğrenme güçlüğü tanısıyla yanlış teşhis konulması sorunu ele alınmamıştır.”, söz konusu eylem planının tamamlama oranı nedir? Somut çıktıları açısından beklenen fayda sağlanmakta mıdır?
6. “Medya konusunda, radyo, televizyon ve isteğe bağlı medya hizmetlerini düzenleyen mevzuatın; söz konusu mevzuata kapsamı, tanımları ve lisanslama kriterleri bakımından netlik kazandırılması ve çevrim içi yayın içeriğine erişimin kısıtlanmasına ve yargı yetkisine ilişkin tartışmalı hususların giderilmesi amacıyla gözden geçirilmesi gerekmektedir. RTÜK’ün tarafsızlığına ve bağımsızlığına ilişkin endişeler giderilmemiştir.”, iç kamuoyunda da çokça tartışılan tarafsızlık hususunda bir çalışmanız var mıdır? Bu konudaki yaklaşımınız nasıldır?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr

Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

46543

7. “Sanatsal ifade özgürlüğü ‘Genel ahlak’ gibi muğlak hükümler içeren mevzuat, sanatsal ifade özgürlüğünü kısıtlamaya yönelik olarak sıklıkla kullanılmıştır. Sanatsal etkinlikler ve gösteriler yasaklanmış ve hükümet politikalarını eleştiren sanatçılar, üst düzey yetkililer ve hükümet yanlısı basın tarafından aşağılayıcı ifadelere maruz bırakılmıştır. Bu kısıtlamalar kültürel ve yaratıcı ifadeyi baskılamış, eleştirel seslerin alanını daha da daraltmıştır. Belediye başkanlarının tutuklanmasına karşı çıkan ve boykot çağrılarına destek veren sanatçılar, devlet televizyonu TRT’de yayımlanan dizilerden ihraç edilmiştir.”, söz konusu bulguları sanatın evrensel ilkeleri ve özgürlüğü bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu alana ilişkin bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?
8. “Mülkiyet hakları alanında yasal çerçeve büyük ölçüde mevcuttur. Ancak, özellikle gayrimüslim azınlıkların mülkiyet haklarına ilişkin olarak mevzuat hâlâ bazı eksiklikler içermektedir ve sıklıkla seçici ve ayrımcı şekilde uygulanmaktadır. Mor Gabriel Süryani Ortodoks Manastırına ilişkin mülkiyetle ilgili konular ve davalar devam etmiştir. Diyarbakır’ın Sur ilçesinde 2016’da yapılan kamulaştırmalara ilişkin davalar devam etmiştir. Özellikle kültürel ve dini mirasın restorasyonu için kapsamlı planların yapılmadığı Hatay’da, Şubat 2023’te meydana gelen depremlerde, topraklarını ve taşınmazlarını kaybeden kişilerin mülkiyet 36 haklarının acilen ele alınması gerekmektedir. Gökçeada’da (İmbros) ve Bozcaada’daki (Tenedos) mülkiyet haklarına ilişkin olarak, Avrupa Konseyinin 2008 tarihli ve 1625 sayılı İlke Kararı’nın tam olarak uygulanması gerekmektedir.”, bulguda yer alan kültürel mülkiyet haklarına ilişkin herhangi bir girişiminiz söz konusu mudur? Bu husustaki yaklaşımınız nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA